

SUN'YI INTELLEKT VA RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA IJTIMOYI XIZMATLARNI TASHKIL ETISH SAMARADORLIGI**Isroilova Mashrabxon**

Magistrant, Davlat boshqaruvi huquqi yo`nalishi

Ish joyi: Dang'ara tumani "Inson" ijtimoiy xizmatlar markazi

Lavozimi: "Teliming" MFY da kompleks ijtimoiy xizmat ko'rsatuvchi xodim.

E-mail: mashrabxonisroilova0130@gmail.com**<https://doi.org/10.5281/zenodo.20045025>**

Annotatsiya. Mazkur maqolada sun'iy intellekt va raqamli texnologiyalar asosida ijtimoiy xizmatlarni tashkil etish masalalari tahlil qilinadi. Mahalla darajasida ijtimoiy xizmatlar ko'rsatishda zamonaviy axborot tizimlarining ahamiyati hamda ularning samaradorligi yoritiladi. Shuningdek, ijtimoiy himoya tizimida raqamli platformalardan foydalanish imkoniyatlari va istiqbollari ko'rib chiqiladi.

Kalit so'zlar: ijtimoiy xizmatlar, sun'iy intellekt, raqamli texnologiyalar, ijtimoiy himoya, mahalla tizimi.

Аннотация. В статье рассматриваются вопросы организации социальных услуг на основе искусственного интеллекта и цифровых технологий. Анализируется значение цифровых систем в оказании социальных услуг на уровне махалли, а также их эффективность. Освещаются перспективы применения современных технологий в системе социальной защиты.

Ключевые слова: социальные услуги, искусственный интеллект, цифровые технологии, социальная защита.

Abstract. This article examines the organization of social services based on artificial intelligence and digital technologies. The importance and effectiveness of digital systems in providing social services at the community level are analyzed. Prospects for the use of modern technologies in the social protection system are also discussed.

Key words: social services, artificial intelligence, digital technologies, social protection.

Kirish

So'nggi yillarda raqamli texnologiyalar va sun'iy intellekt jamiyat taraqqiyotining muhim omillaridan biriga aylanib bormoqda. Axborot texnologiyalarining jadal rivojlanishi davlat boshqaruvi, iqtisodiyot, ta'lim va ijtimoiy sohalarida yangi imkoniyatlarni yaratmoqda. Ayniqsa, ijtimoiy himoya tizimida zamonaviy texnologiyalardan foydalanish aholiga ko'rsatilayotgan xizmatlarning samaradorligini oshirishga xizmat qiladi.

O'zbekiston Respublikasida ham ijtimoiy himoya tizimini takomillashtirish va aholining ehtiyojmand qatlamlarini qo'llab-quvvatlash bo'yicha keng ko'lamli islohotlar amalga oshirilmoqda. Bu jarayonda raqamli texnologiyalarni joriy etish muhim ahamiyat kasb etadi.

Ijtimoiy xizmatlarni ko'rsatishda zamonaviy axborot tizimlaridan foydalanish fuqarolarning ehtiyojlarini aniqlash, ularning muammolarini tezkor hal etish va ijtimoiy yordamni manzilli tarzda yetkazish imkonini beradi.

Mazkur maqolaning maqsadi sun'iy intellekt va raqamli texnologiyalar asosida ijtimoiy xizmatlarni tashkil etish samaradorligini tahlil qilish hamda ushbu sohada amaliy tavsiyalar ishlab chiqishdan iborat.

Asosiy qism

Ijtimoiy xizmatlar tizimida raqamli texnologiyalarning ahamiyati

Ijtimoiy xizmatlar jamiyatning ehtiyojmand qatlamlarini qo'llab-quvvatlashga qaratilgan muhim faoliyat yo'nalishidir. Ushbu xizmatlar keksalar, nogironligi bo'lgan shaxslar, kam ta'minlangan oilalar hamda ijtimoiy himoyaga muhtoj boshqa fuqarolarni qamrab oladi.

Raqamli texnologiyalar ijtimoiy xizmatlarni ko'rsatish jarayonini samarali tashkil etishda muhim rol o'ynaydi. Elektron ma'lumotlar bazasi, raqamli platformalar va axborot tizimlari yordamida fuqarolar haqidagi ma'lumotlarni yig'ish, tahlil qilish hamda ular asosida tegishli qarorlar qabul qilish mumkin.

Masalan, elektron reyestrlar orqali ehtiyojmand oilalar to'g'risidagi ma'lumotlarni shakllantirish, ularni doimiy ravishda yangilab borish hamda ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish jarayonini nazorat qilish mumkin.

Sun'iy intellektning ijtimoiy himoya tizimidagi o'rni

Sun'iy intellekt texnologiyalari katta hajmdagi ma'lumotlarni tezkor tahlil qilish imkonini beradi. Bu esa ijtimoiy himoya tizimida muhim ahamiyatga ega. Sun'iy intellekt yordamida ijtimoiy risk guruhlarini aniqlash, ehtiyojmand fuqarolarni saralash hamda ularga ko'rsatiladigan xizmatlar samaradorligini baholash mumkin. Shuningdek, sun'iy intellekt texnologiyalari orqali ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish jarayonini optimallashtirish mumkin. Masalan, murojaatlarni avtomatik ravishda tahlil qilish, muammolarni tasniflash va tegishli tashkilotlarga yo'naltirish imkoniyati yaratiladi.

Mahalla darajasida ijtimoiy xizmatlarni raqamlashtirish

Mahalla tizimi O'zbekistonda ijtimoiy xizmatlarni tashkil etishda muhim institutsional tuzilma hisoblanadi. Mahalla darajasida fuqarolarning ijtimoiy holatini o'rganish, ularning muammolarini aniqlash va zarur yordam ko'rsatish bo'yicha muhim ishlar amalga oshiriladi.

Raqamli texnologiyalarni mahalla tizimiga joriy etish ijtimoiy xizmatlar samaradorligini sezilarli darajada oshiradi. Elektron platformalar yordamida fuqarolarning murojaatlarini qabul qilish, ularni ro'yxatga olish va nazorat qilish imkoniyati yaratiladi.

Bundan tashqari, raqamli tizimlar orqali ijtimoiy xodimlar faoliyatini monitoring qilish hamda xizmatlar sifatini baholash mumkin. Bu esa ijtimoiy xizmatlarning shaffofligi va samaradorligini oshirishga xizmat qiladi.

Xulosa va amaliy tavsiyalar

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, sun'iy intellekt va raqamli texnologiyalar ijtimoiy xizmatlarni tashkil etishda muhim ahamiyatga ega. Ushbu texnologiyalar ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish jarayonini soddalashtiradi, tezkorligini oshiradi va xizmatlar sifatini yaxshilaydi.

Quyidagi amaliy tavsiyalarni ilgari surish mumkin:

ijtimoiy himoya tizimida yagona raqamli platformalarni keng joriy etish;

ijtimoiy xodimlarning raqamli savodxonligini oshirish;

sun'iy intellekt asosida ehtiyojmand fuqarolarni aniqlash tizimini rivojlantirish;

mahalla darajasida ijtimoiy xizmatlar monitoringini raqamli tizim orqali olib borish.

Natijada ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish tizimi yanada takomillashadi va aholining ijtimoiy himoyasi mustahkamlanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023-yil 5-iyundagi PF-82-son Farmoni.
2. Bekmurodov A., Sattorov M. (2021). Digital transformation in higher education. International Journal of Education and Innovation.

3. Karimova M., Usmanova D. (2022). Implementation of innovative technologies in education. *Journal of Modern Pedagogy*.
4. Anderson J.R. (2020). *Cognitive Psychology and Its Implications*. Worth Publishers.
5. O‘zbekiston Respublikasida ijtimoiy himoya tizimini rivojlantirish bo‘yicha normativ hujjatlar.